

ŠVAŠKO

Švábovský školák

Číslo 3

Karneval

Návod na jarnú dekoráciu

Úspechy žiakov

Hlavoľamy

5. ročník

Marec 2015

Školský rok: 2014/2015

Zo života školy

Karneval

Tohtoročné fašiangy sme ukončili karnevalom v piatok **20.februára 2015**. Na karnevale bola super atmosféra, všetky deti sa bavili.

Karneval začal prehliadkou masiek. Deti vysvetľovali, aké masky si obliekli a či sa na karneval tešili. Porota vyhlásila tie najlepšie z nich, ale samozrejme, že aj ostatné masky dostali sladkú odmenu. Potom

nasledovala diskotéka. Deti tancovali, naháňali sa, zabávali sa a smiali. Na diskotéku prišli aj žiaci z materskej školy. Po odchode škôlkarov si pani učiteľky pripravili pre žiakov súťaže. V každej súťaži dostali prví traja lízanku a ostatní menšiu sladkú odmenu.

Bol to perfektný karneval, všetci sa bavili. Tešíme sa naň aj na budúci rok ☺ .

Dominika Janačková, VII. A

Viete, že ...

Marec je mesiac, ktorý je bohatý na rôzne pamätné, medzinárodné dni a sviatky. Predstavujeme vám tie, ktoré sme si pripomenuli:

MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŽIEN

Nápad oslavovať Medzinárodný deň žien vznikol na Medzinárodnej konferencii v Kodani v roku 1910. Ako dátum tohto sviatku určili 8. marec na počesť veľkého štrajku 40 000 newyorských krajčirok z textilných tovární, ktorý sa konal v roku 1908. Tieto bojovali za zrušenie desaťhodinového pracovného času, proti nízkym mzdám a zlým pracovným podmienkam. Prvý sviatok MDŽ u nás sa konal v roku 1921.

SVETOVÝ DEŇ VODY

Svetový deň vody (ang. *WorldWaterDay*) sa pripomína na celom svete 22. marca už od roku 1993. V tomto roku 2015 má motto „**Voda a udržateľný rozvoj**“. Je oslavou úcty a pokory k vode. Voda je najbežnejšia kvapalina, nevyhnutná pre život ľudí, zvierat a rastlín. Zatiaľ ešte stále považujeme vodu za samozrejmosť a jej dôležitosť vieme oceniť len málokedy. Pri používaní vody sa zväčša nezamýšľame nad tým, odkiaľ voda pochádza a ako dlho jej zásoby vydržia. Spotreba vody každý rok stúpa. Postupne sa tak zvyšuje jej nedostatok, čo súvisí aj so zmenou klimatických pomerov na Zemi.

DEŇ UČITEĽOV

Deň učiteľov sa oslavuje v deň narodenia pedagóga *Jána Amosa Komenského*, učiteľa národov. Sviatok je oslavou práce všetkých pedagogických pracovníkov, ktorých práca je poslaním a zaslúžia si za svoje znalosti, trpezlivosť a obeť úcty a poďakovanie. Deň učiteľov sa oslavuje každoročne 28. marca.

Zdroj: internet

Spracovala: Paulína Budzová, VII. A

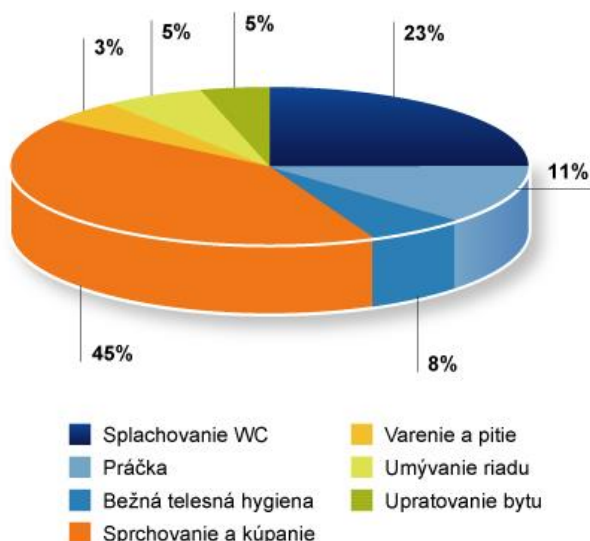

Voda

Často hovoríme: „**Voda znamená život**“. Voda pokrýva takmer 71 % celého zemského povrchu. Len 2,6 % z celkového množstva vody je voda sladká. Z toho ide predovšetkým o vodu viazanú v ľadovcoch polárnych oblastí a hôr. **Iba 0,27 % sladkej vody je vhodnej pre výrobu pitnej vody, preto by sme si ju mali vážiť a neplytváť ňou!**

Ako je to so spotrebou vody v domácnosti na Slovensku?

Rozdelenie spotreby vody v domácnosti

- Obyvatelia SR spotrebujú za deň priemerne 93 litrov vody na osobu, zatiaľ čo v najchudobnejších častiach sveta sa ľudia musia uspokojiť len s 10 litrami na deň.
- Každý z nás môže prispieť k šetreniu a svojim zodpovedným prístupom chrániť zásoby sladkej vody.
- V neposlednom rade tým znížime aj naše výdavky.

Prinášame vám tipy, ako šetriť vodou v domácnosti:

- **Pri ručnom umývaní riadu nenechávajte tiecť vodu zbytočne.**
- Práčku a umývačku riadu zapnite, až keď sú plné.
- Umiestnite na vodovodné kohútiky a sprchové hlavice **ekologické násadky**.
- **Kvapkajúci kohútik môže ročne spôsobiť únik vyše 5000 litrov vody.**
- Sprchujte sa kratšie. **Obyčajná sprcha môže spotrebovať až 45 litrov za minútu.** Pri 10 minútovom sprchovaní ušetríte takmer 400 litrov vody!
- Ak zatiaľ nemáte toaletu umožňujúcu dvojité splachovanie, vymeňte ju. Ušetriť tak môžete až 80% vody.
- Zbierajte dažďovú vodu pre zalievanie záhrady.
- **Nepoužívajte prúd vody na rozmrazovanie potravín.**
- **Vypnite prúd vody pri umývaní zubov,** ušetríte tak až 50 000 litrov na 4-člennú domácnosť ročne!

Mgr. Janka Stavná

Zo života školy

Noví zahraniční kamaráti

Naši siedmáci sa v rámci vyučovania nemeckého jazyka zapojili do medzinárodného projektu s názvom **eTwinning**. Názov témy, ktorú majú za úlohu spracovať, je „*Wir, unsere Schule und unsere Stadt*“ (My, naša škola a naše mesto). Spolupracujú s ďalšími šiestimi školami z Poľska, Grécka, Českej republiky a z Bulharska.

Spoluprácu a kamarátstvo začali tvorbou veľkonočných

pozdravov, ktoré si vymenili navzájom s partnerskými školami. V súčasnosti žiaci pripravujú listy, v ktorých sa predstavia a ktoré pošlú svojim kamarátom do zahraničia.

Veríme, že sa im takto podarí nadviazať dlhoročné priateľstvá. Keďže komunikačným jazykom žiakov je nemčina, zdokonalia sa v nej a overia si úroveň svojich vedomostí v praxi.

Mgr. Anna Zuštinová

Výroba veľkonočných pozdravov

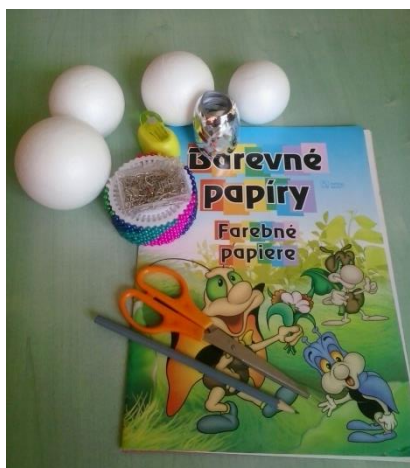
Hotové výtvary, ktoré potešili nových kamarátov v zahraničí

Pre šikovné ruky

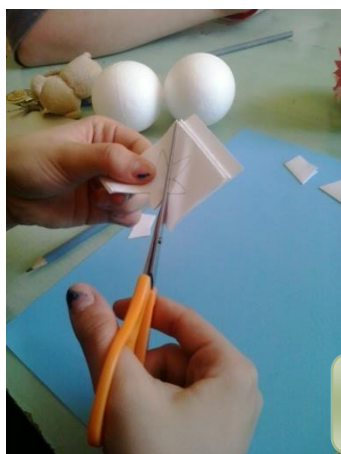
Dnes sme si pre vás pripravili návod na veľmi jednoduchú, ale o to krajšiu dekoráciu, ktorou si môžete vyzdobiť svoju izbu a privítať ňou blížiacu sa jar.

1. Potrebujeme: polystyrén ovú guľu, farebné papiere, ceruzku, nožnice, špendlíky.

2. Na farebné papiere si nakreslíme ľubovoľné tvary (napríklad kvietky, hviezdičky, srdiečka).

3. Tvary si vystrihneme.

4. Postupne ich pripevníme špendlíkmi okolo celej polystyrénovej guľe.

5. Ozdobenú guľu zavesíme na šnúrku alebo položíme na vybrané miesto a môžeme si ňou ozdobiť izbu.

Naše úspechy

Mnohé žiačky a žiaci reprezentovali v ostatnom období našu školu na viacerých športových i vedomostných súťažiach. Prinášame vám prehľad ich úspechov.

Kedy? 5. 2. 2015

Kde? Tatranská Lomnica   ***Čo?*** Obvodové kolo v stolnom tenise

Kto? Anton Paciga, Štefan Paciga, Andrej Štefko a Adrián Pitoňák

Umiestnenie? 2. miesto

Kedy? 11. 3. 2015

Kde? Spišské Bystré

Čo? Obvodové kolo vo volejbale

Kto? Žiačky 7. – 9. ročníka

Umiestnenie? 2. miesto

Kedy? 5. 2. 2015

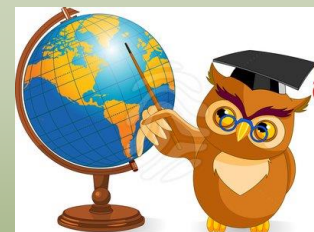
Kde? Švábovce

Čo? Geografická olympiáda

Kto? Žiaci 2. stupňa

Úspešní riešitelia? Zuzana Sádovská, Milan Klein (5. ročník)

Výborné výsledky? Tomáš Laufik (5. ročník), Gabriela Čákyová, Tibor Klein (7. ročník), Karolína Tomaškovičová, Michal Žiga, Michaela Winczlerová (9. ročník)

Kedy? 16 - 17. 3. 2015

Kde? Švábovce

Čo? Pytagoriáda

Kto? Žiaci 2. stupňa

Úspešní riešitelia? Milan Klein (5. ročník), Samuel Straka (6. ročník)

Výborné výsledky? Tibor Klein (7. ročník), Štefan Tišer (8. ročník)

Kedy? 10. 2. 2015

Kde? Švábovce

Čo? Školské kolo súťaže v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín

Kto? Žiačky a žiaci 1. – 9. ročníka

Vít'azi?

I. kategória (1. – 3. ročník)

Poézia

1. Lucia Orolinová, 2. A

II. kategória (4. – 6. ročník)

Poézia

1. Artur Remiáš, 4.

III. kategória (7. – 9. ročník)

Poézia

1. Kamila Mlynárová, 9.

Próza

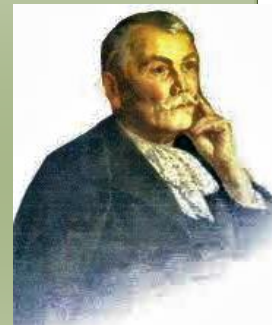
1. Samuel Mlynár, 3.

Próza

1. Neudelené

Próza

1. Karolína Tomaškovičová, 9.

Kedy? 11. 2. 2015

Kde? Švábovce

Čo? Školské kolo súťaže v skoku do výšky

Švábovská latka

Kto? Žiačky a žiaci 6. – 9. ročníka

Vít'azi?

Mladší žiaci

1. Timotej Nagy (140 cm), VI. A

Starší žiaci

1. Filip Korenko (145 cm), IX. A

Mladšie žiačky

1. Františka Liptáková (127 cm), VI. A

Staršie žiačky

1. Laura Karabínová (128 cm), VII. A

Opýtali sme sa

Rozhovor s pani kuchárkami

1. Koľko ľudí sa stravuje v našej školskej jedálni?

Z materskej školy je to 44 detí, zamestnancov školy je 37 a 185 stravníkov máme zo základnej školy.

2. Ako dlho varíte v našej škole?

Hlavná kuchárka pani Škorňáková tu pracuje už 11 rokov, pani Rusnačková a pani Saxová 5 rokov.

3. Čo varíte najradšej?

Všetko, nemáme obľúbené jedlo.

4. Varia sa vám lepšie múčne alebo mäsité jedlá?

Radšej varíme mäsité jedlá a sú aj zdravšie.

5. Čoedia deti najradšej?

Vyprázané jedlá, langoše, buchty, pizzu.

6. Podľa čoho zostavujete jedálny lístok?

Podľa slovenských noriem.

7. Čo sa vám na vašej práci najviac páči?

Máme veľmi dobre vybavenú kuchyňu.

8. Chceli by ste niečo vylepšiť v školskej kuchyni alebo jedálni?

Potrebovali by sme novú umývačku riadu.

9. Keby ste mali niečo odkázať žiakom, čo by to bolo?

Aby jedli viac zeleniny, ovocia, rýb, aby boli zdravší.

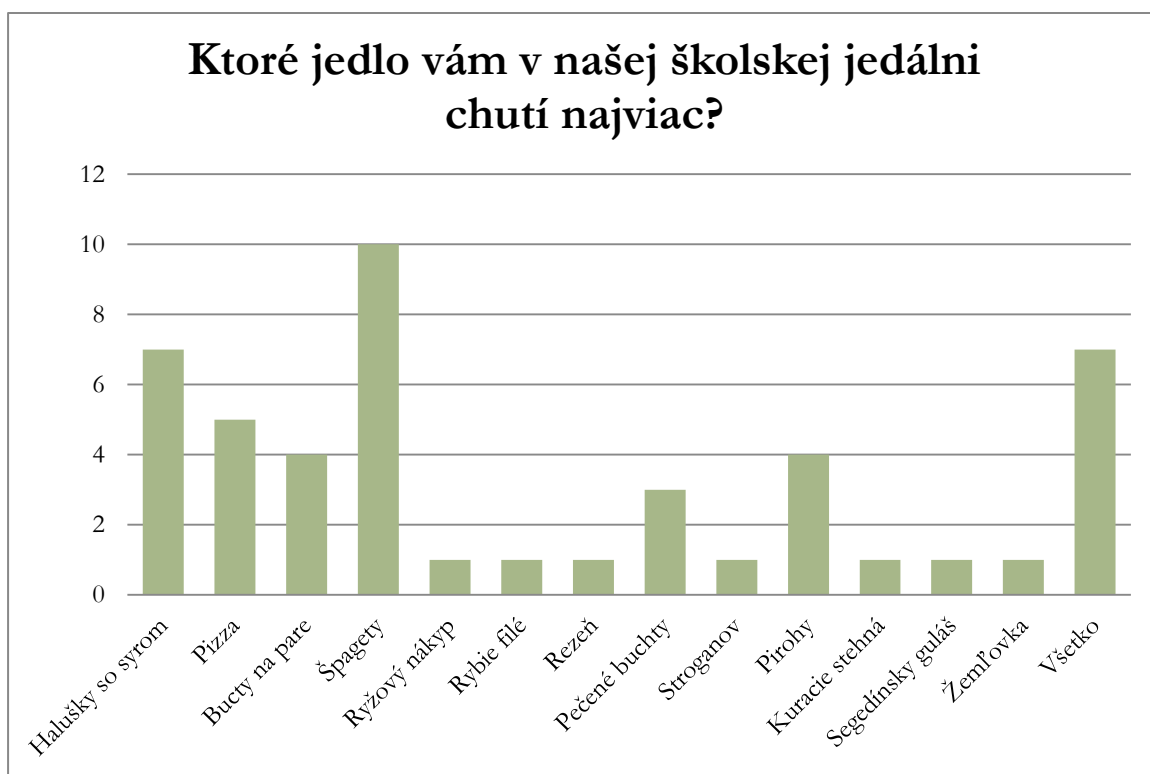
Ďakujeme za rozhovor!

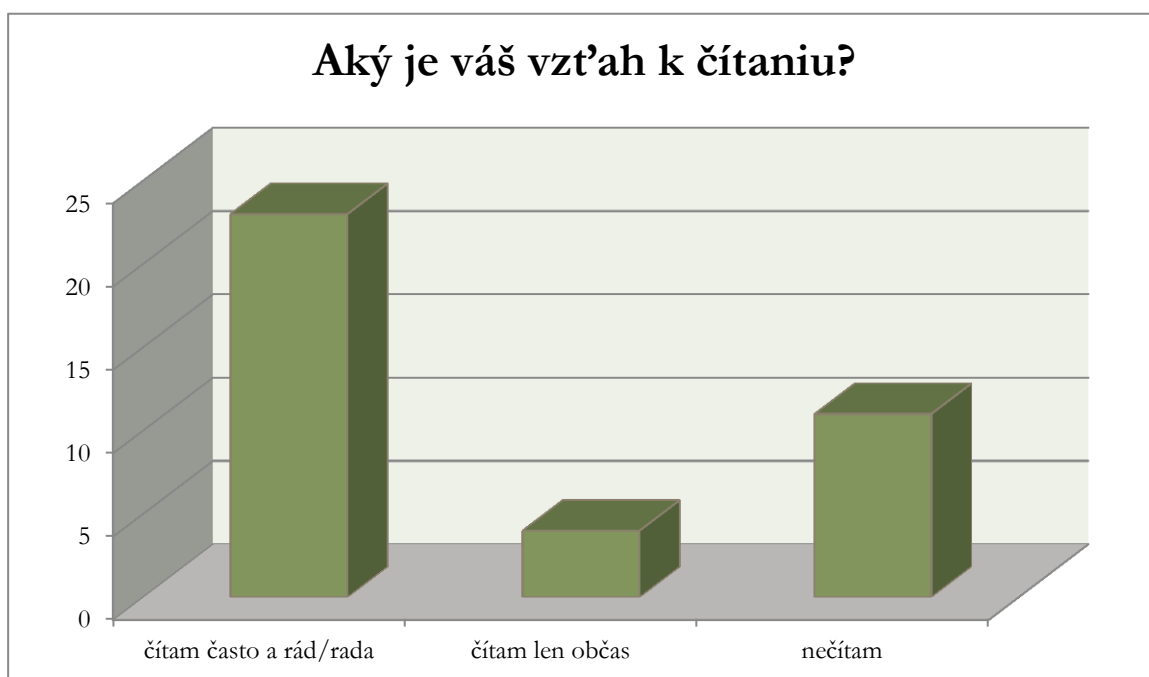
Paulína Budzová, VII. A

V rozhovore nám pani kuchárky povedali, čo podľa nich jete vy, naši spolužiaci, najradšej. Boli sme zvedaví, či nám to potvrdíte, preto sme sa opýtali aj vás:

Námetom na našu druhú anketu sa pre nás stal nasledujúci článok, ktorý sme pre vás pripravili. Venovali sme ho marcu – mesiacu knihy, ktorý sme si rôznymi aktivitami (rozhlasovou reláciou, súťažou o knihách, návštevou knižníc) pripomenuli aj v našej škole. Opýtali sme sa preto žiakov i učiteľov našej školy:

Viete, že ...

Marec-mesiac knihy

Knihy, ktoré máme tak radi, prechádzajú celým radom rúk, než sa dostanú na pulty kníhkupectiev či knižníc. Viete, kto pracuje na vydaní kníh a aká je ich úloha?

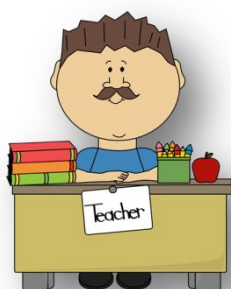
Spisovateľ

Píše texty, ktoré potom odovzdá vo forme knihy vo vydavateľstve. Ak má spisovateľ hotový rukopis, hľadá vydavateľstvo, ktoré by ho vydalo. Môže však pracovať aj na objednávku: vydavateľ ho požiada napísať knihu na konkrétny námet.

Umelecký riaditeľ

Presne určí, ako bude kniha vyzeráť, aby prilákala pohľad kupujúcich a čo bude jej obsahom. S redaktorom dohodne grafické spracovanie samotnej knihy alebo celej série (veľkosť, kvalitu papiera, typ písma, ilustrácie...). Rozhoduje sa podľa toho, ktorému čitateľovi je

knihou určená, či je pre deti alebo pre dospelého čitateľa.

Grafik

Usporiadáva texty a obrázky v knihách, časopisoch, na obaloch, reklamných návrhoch atď. Grafik pracuje na počítači a používa programy, ktoré mu umožnia upraviť obrázky alebo texty. Na obrazovke pripraví celú stranu: najprv rozmiestni nadpisy a text, prispôsobí veľkosť písma, presunie obrázky a pohrá sa s farbami.

Fotograf

Robí fotografie, ktoré sa použijú v knihách, časopisoch, reklamných tlačivách alebo sa budú prezentovať na výstave. Fotograf – žurnalista pracuje väčšinou na objednávku. Môže dostať za úlohu urobiť portrét slávneho futbalistu alebo ho vyšlú ako fotografa spolu s novinárom do krajiny, kde zúri vojna a ich

cesta sa môže predĺžiť aj na niekoľko dní či týždňov.

Redaktor

Organizuje prácu ľudí, ktorí sa podieľajú na zrode knihy. Redaktor sa zaujíma hlavne o obsah knihy. Stretne sa s autorom a overí si pôvod textu a ak treba, niektoré časti s ním prerobí. Keď je text už vysádzaný do hárkov a sú doň zaradené ilustrácie, redaktor schvaľuje jednotlivé kroky pri výrobe knihy.

Ilustrátor/Výtvarný redaktor

Ilustrátor sám nakreslí obrázky k príbehom alebo informáciám v knihe. Výtvarný redaktor vyhľadáva obrázky (fotografie, kresby, reprodukcie obrazov atď.) na ilustrovanie vnútrajška a obálky knihy alebo iných publikácií.

publikácií.

Korektor

Upravuje text tak, aby bol zrozumiteľný, neobsahoval nepravdivé informácie a bol bez chýb. Text si niekoľkokrát prečíta. Prvé čítanie trvá

najdlhšie a je najdôležitejšie: skontroluje pravopis, štruktúru viet, interpunkciu ... Chybu vyznačí červeným perom alebo ceruzou a značkou. Keď sú opravy hotové, prečíta text ešte raz, aby mu neunikla ani jedna chyba. Pomáha si slovníkmi, encyklopédiami...

Vedúci výroby

Dozerá na dodržanie dodacej lehoty, na výrobné náklady, kvalitu tlače a na dodávky. Podľa podkladov zadaných redakciou najskôr stanoví výrobnú cenu. Sleduje každú etapu výroby knihy.

Ak sa vyskytne problém, napríklad otočené strany alebo rozmazaná tlačiarenská farba na stranách, zariadi, aby chyby napravili.

Zdroj: internet

Spracovala: Dominika Janačková, VII. A

Predstavujeme...

Sme veľmi radi, že našu prosbu o rozhovor neodmietla pani učiteľka PaedDr. Eva Puchalová, ktorá prišla do našej školy len nedávno - v decembri minulého roku. Vyučuje predmety fyzika a informatika a vďaka jej odpovediam sme ju teraz spoznali bližšie.

1. Aký bol váš prvý dojem, keď ste prišli do našej školy?

Vstúpila som do iného, pre mňa doposiaľ nepoznaného sveta.

2. Ako sa vám páči v našej škole?

Škola má zaujímavú polohu. Páčia sa mi slnečné výhľady na tatranské štíty. Obdivujem alchýmiu pani kuchárook, ktoré z mála vyčarujú chutné jedlo. A v neposlednom rade je tu fajn kolektív učiteľov.

3. Máte obľúbenú triedu alebo žiaka?

Profesionalita učiteľa spočíva v schopnosti milovať svojich žiakov. Snažím sa byť profesionálkou. ☺ No úprimne, najlepšie sa mi učí v 9.A, vládne tu dobrá pracovná klíma. Oceňujem záujem žiakov 8.B o fyziku bežného života.

4. Ste spokojná s našimi žiakmi?

Spokojná som so žiakmi, ktorí na hodinách spolupracujú. V tejto škole však často bojujem s odpoveďou žiaka: „Mne sa nechce.“ A to vidím ako problém.

5. V ktorých školách ste doteraz učili?

Keďže bývam v Spišskej Novej Vsi, učila som na základných školách v Spišskej Novej Vsi a okolí. Posledné roky som pôsobila na gymnáziu, kde bol prístup žiakov k štúdiu nadštandardný vzhľadom k tomu, že mnohí si vybrali zahraničné univerzity.

6. Aký bol váš obľúbený predmet, keď ste boli žiačkou?

Bez mučenia priznávam, že škola ma vždy bavila. K štúdiu som pridávala bonusy v podobe okresných kôl olympiád z matematiky, ruského jazyka, zúčastňovala som sa prednesov poézie a prózy, ale i športových súťaží.

7. Čo robíte rada vo svojom voľnom čase?

Voľný čas trávim s rodinou a priateľmi. Rada cestujem a spoznávam zaujímavé miesta Európy (Mont Blanc, La Scalu - Miláno, Cern - Ženeva, Hamburg, Benátky...). Najbližšie sa chystám do Granady a na Gibraltár.

Predstavujeme...

Stalo sa už tradíciou, že na stránkach nášho časopisu predstavujeme našich spolužiakov, ktorí dosiahli úspechy v rôznych športových alebo vedomostných súťažiach. Dnes prinášame rozhovor so žiakom V. A triedy Milanom Kleinom.

1. **Ktorý predmet v škole je tvoj najobľúbenejší?**

Telesná výchova.

2. **Učíš sa rád?**

Záleží na predmete...

3. **Máš svojho obľúbeného učiteľa/učiteľku?**

Áno, mám.

4. **Páči sa ti v našej škole?**

Áno, páči.

5. **Na ktorých súťažiach si našu školu reprezentoval?**

Matematická olympiáda, Geografická olympiáda, Pytagoriáda.

6. **Aké úspechy si dosiahol?**

Obsadil som 1. miesto na okresnom kole Matematickej olympiády.

7. **Ako si sa cítil, keď si sa dozvedel, že si vyhral Matematickú olympiádu?**

Nechcel som tomu veriť 😊

8. **Čo robíš vo svojom voľnom čase?**

Najradšej hram futbal.

Ďakujeme za rozhovory!

Dominika Liptáková, VIII. A

Bystré klavičky

Zašifrované slová

Veľkonočná osemšmerovka

J	A	R	O	K	V	K	S
A	D	O	V	O	O	P	V
N	I	S	O	R	A	B	A
E	K	A	J	B	K	P	J
V	E	Ľ	K	Á	N	O	C
A	V	A	F	Č	U	A	E
Ň	C	E	J	S	Š	N	L
A	Š	P	E	N	Á	T	☺

JAR, VEĽKÁ NOC, ROSA, KORBÁČ, VODA, ROK, VAŇA, VAJCE, ŠUNKA,
ŠPENÁT

Lenka Orolínová, VII. A

SUDOKU

Pre priaznivcov matematických hlavolamov sme si pripravili možnosť vyskúšať si svoje logické myslenie v SUDOKU. Je to číselný hlavolam pôvodom z Japonska, ktorý už dobyl celý svet. Sudoku tvorí mriežka, ktorá sa skladá zo stĺpcov, radov a blokov. Bežné sudoku tvorí mriežka 9×9 , čiže 9 stĺpcov a 9 radov, ktorá je ďalej rozdelená do 9 blokov s 9-timi políčkami. V sudoku je vždy už niekoľko políček vyplnených. Cieľom hry je vyplniť zostávajúce políčka číslami alebo obrázkami. V bežnom sudoku 9×9 použijeme všetky čísla od 1 do 9.

Aké sú pravidlá?

- Každé číslo sa môže vyskytovať v každom **rade** iba raz.
- Každé číslo sa môže vyskytovať v každom **stĺpci** iba raz.
- Každé číslo sa môže vyskytovať v každom **bloku** iba raz.

Užitočné tipy a rady, ako vyriešiť sudoku:

- Začni riešiť rad, stĺpec alebo blok, kde zostáva vyplniť málo políček.
- Začni číslom alebo obrázkom, ktorý sa už niekoľkokrát v sudoku vyskytuje.
- Keď sa ti podarí doplniť správne číslo, skús hneď vyplniť rovnaké číslo aj na ďalších miestach v sudoku.
- Nikdy nehádaj! Ak bude tvoj odhad zlý, sudoku sa už nedá správne vyriešiť.

Pre našich mladších
žiakov

9	1		7					
			1				7	
					6			3
8	7		9				4	
			8	2		3		7
	3				5	8		
		2		1				
	6	4				7	1	
			2			4		

Sudoku pre
pokročilých

Zdroj: internet

Zabavme sa 😊

Kostra išla na kožné !!! :D

Letí vrana po lese a kráka si:

-Krá, krá, krá.

Zrazu vrazí do stromu:

-Čvirík, hrkú, jajaj, ako to bolo?

Hádajú sa dvaja poľovníci, kto z nich má lepšieho psa.

-Môj pes nájde moju stopu aj na druhý deň. Čo na to hovoríš?

-Čo by som hovoril, okúp sa!

- Jožko, povedz nám dve zámená.

-Kto? Ja?

-Výborne!

Na rodičovskom združení sa pýta matka učiteľa:

-Nezlepšil sa môj syn v poslednom čase?

-Áno, čoraz lepšie falšuje váš podpis.

Františka Liptáková, VI. A

Pre najmenších

Milí spolužiaci,

blíži sa **jar** – krásne ročné obdobie, kedy jednotvárnú zimu nahradia nádherné pestré farby. Tie môžete použiť pri vyfarbovaní našich obrázkov. Nájdete tu symboly jari a Veľkej noci, ktorú oslavujeme v tomto období.

Miriám Borkovská, VII. A

Obsah:

s. 2 - 3 – *Karneval*

s. 4 - *Viete, že ...*

s. 5 – *Envirookienko*

s. 6 – *Zo života školy*

s. 7 – *Pre šikovné ruky*

s. 8– 9 – *Naše úspechy*

s. 10 - 11 – *Opýtali sme sa*

s. 12 – 13 – *Viete, že...*

s. 14 – 15 - *Predstavujeme*

s. 16 – 17 – *Bystré hlavičky*

s. 18 – *Zabavme sa*

s. 19 – *Pre najmenších*

Prajeme vám všetkým veselú Veľkú noc ☺

Školský rok: 2014/2015

Vychádza: štvrťročne

Predseda redakčnej rady: Dominika Liptáková

Redakčná rada: Míriam Borkovská, Paulína Budzová, Dominika Janačková, Dominika Liptáková, Františka Liptáková, Lenka Orolínová, Samuel Straka, Klára Tóthová

Vedúca školského časopisu: Mgr. Jana Markóciová

Cena: 0,50 €